

Dlaczego warto zbierać deszczówkę?

Deszczówka to cenne, odnawialne źródło wody. Jej zbieranie i wykorzystanie pozwala nie tylko na realizację celów zrównoważonego rozwoju, zachęcających do racjonalnego korzystania z zasobów wodnych z myślą o naszej planecie i następnych pokoleniach. Ponadto, przyczynia się do zmniejszenia rachunków za wodę zużytą do podlewania zieleni przydomowej lub miejskiej oraz może odciążyć systemy kanalizacyjne w trakcie intensywnych opadów.

Woda deszczowa w domu przydaje się przede wszystkim do podlewania roślin. Wykorzystywanie do tego celu uzdatnionej wody wodociągowej jest nie tylko nieekologiczne, ale i nieekonomiczne. Z uwagi na właściwości deszczówki, między innymi jej temperaturę, zbliżoną do temperatury powietrza i jej odczyn (pH) kształtujący się zazwyczaj w granicach 5,5-6,5, jest ona dobrze przyswajana przez rośliny. Jest mniej twarda niż woda wodociągowa oraz pozbawiona związków wykorzystywanych w procesie uzdatniania, takich jak chlor lub fluor.

Zalety wody opadowej

Wodę opadową można zbierać na wiele różnych sposobów. Najbardziej popularne jest retencjonowanie wody w zbiornikach naziemnych (w przypadku mniejszych objętości) lub podziemnych (gdzie można gromadzić większe zapasy wody). Należy jednak pamiętać, że nie z każdej powierzchni spływu otrzyma się wodę o dobrych parametrach fizyko-chemicznych. Liczne badania wskazują, że wodę opadową o najlepszej jakości uzyskuje się z dachów pokrytych dachówką. Nie zaleca się zbierania deszczówki z powierzchni azbestowych czy też pokrytych papą.

Oczyszczona i odstana woda deszczowa znajdzie zastosowanie zarówno w domu, jak i ogrodzie. W szczególności zastąpi wodę wodociągową na działce i przydomowym ogrodzie. Ze względu na specjalne właściwości doskonale nadaje się do nawadniania trawników i rabat.

Na tym wykorzystanie deszczówki się nie kończy. Miękka woda deszczowa doskonale sprawdzi się w praniu. Brak składników wpływających na osadzanie się kamienia doskonale zabezpiecza sprzęt AGD. Zgromadzoną wodę możemy wykorzystać również do spłukiwania toalet i pisuarów. Dzięki deszczówce wyczyszczymy nasz taras, czy podjazd. Doskonale sprawdzi się w czyszczeniu użytego sprzętu ogrodniczego. Z uwagi na unikalne właściwości będzie dobrym wyborem do mycia i wyczyszczenia karoserii samochodu lub umycia roweru.

W odróżnieniu od wody kranowej deszczówka nie posiada w swym składzie chloru. Wapń oraz magnez również występują w znikomej ilości. Lekko kwaśny odczyn wody opadowej będzie odpowiedni dla roślin kwaśnolubnych. Deszczówką podlejemy rabaty warzywne oraz rośliny doniczkowe.

Zbieranie i magazynowanie deszczówki to przede wszystkim realne oszczędności w domowym budżecie. Ekologiczne podejście do zarządzania wodą pomaga poprawiać gospodarkę wodną na danym obszarze. Zbierając deszczówkę przeciwdziałamy marnotrawstwu i wspieramy ekologiczną zasadę „less waste”. Przy okazji zniknie problem z odprowadzeniem nadmiaru wody po opadach. Zbieranie deszczówki zapobiega tworzeniu rozległych kałuż oraz chroni przed podtopieniami. Co więcej, oszczędzając wodę pitną możemy zmniejszyć rachunki nawet do kilkaset złotych.

Ile deszczówki możemy zebrać w trakcie opadów deszczu?

W zależności od wielkości i nasilenia opadów przeciętny właściciel domku jednorodzinny może zebrać od 40 do 80 litrów wody opadowej w ciągu zaledwie kilku minut. Zaledwie 10 minut pozwoli na zebranie nawet 180 litrów deszczówki. W obliczu coraz bardziej odczuwalnej suszy lub braku ciągłości nawadniania gromadzenie deszczówki stanowi realną alternatywę nie tylko dla działkowiczów czy sezonowych użytkowników ogrodów, ale również dla właścicieli domów.

Proces zbierania i gromadzenia zapasu deszczówki to dobra inwestycja zabezpieczająca nasze plony oraz portfele w trudnym czasie okresowego braku dopływu wody. Warto zapamiętać, że wspomniane wcześniej 40-80 litrów, które zostały zebrane w ciągu zaledwie kilku minut wystarczy aby dokładnie umyć nasze auto. Łatwo ocenić, że w skali roku możemy zaoszczędzić nawet 30 tysięcy litrów zużycia wody wodociągowej.

Jak zbierać deszczówkę?

Sam proces nie jest skomplikowany i na podstawowym poziomie nie wymaga specjalistycznych instalacji obiegu wody. Na początku wystarczy porządna beczka (na przykład 100 litrów) odpowiednio ustawiona pod rynną lub rurą spustową.

Na tym etapie ważne jest, aby dach, który zasadniczo stanowi główne źródło „zagarniania” kropli wody opadowej nie był pokryty eternitem (azbestem), metalem lub papą. Pokrycie tego typu materiałem wyłącza możliwość zbierania deszczówki. Odbijająca się od powierzchni materiału płynąca dalej w rynnach wypłukuje oraz zbiera związki organiczne i nieorganiczne.

Właściwy materiał okrywający dach jest gwarantem późniejszego bezpieczeństwa stosowania zebranej deszczówki. Odzysk wody opadowej będzie dobrym rozwiązaniem, jeśli pokrycie dachu wykonane zostało z dachówki ceramicznej lub łupku mineralnego.

W zależności od potrzeb wspomnianą beczkę lub beczki można zamienić na specjalny zbiornik na deszczówkę. Świetnym pomysłem jest wybór dedykowanych, estetycznych naziemnych zbiorników na deszczówkę, które nie burzą estetyki ogrodu oraz wpasowują się w architektoniczny wystrój całej

działki. Przy większym zapale do wykorzystania znacznej ilości ekologicznej wody opadowej należy zaopatrzyć się w zbiornik podziemny, charakteryzujący się odpornością oraz zwiększoną objętością.

Jak złapać wodę deszczową z rynny?

Stałe doprowadzenie wody deszczowej do zainstalowanego zbiornika magazynującego można rozwiązać na kilka sposobów. Najprostszym sposobem odzysku deszczówki jest montaż zbieracza wody deszczowej, który dostępny jest w asortymencie sklepów również pod nazwą łapacz wody lub odzyskiwacz wody.

W przypadku, kiedy zbiornik magazynujący pozostaje otwarty wystarczy zaopatrzyć się w prosty wyłapywacz deszczówki, będący elementem systemu rynnowego. Działanie wyłapywacza wody deszczowej nie jest skomplikowane, gdyż opiera się na otwieraniu i zamykaniu klapki odpływowej. Otwarcie blokady pozwala na swobodne spływanie wody opadowej do znajdującego się pod nią pojemnika. Gdy pojemnik się napełni wystarczy zamknąć klapkę aby skierować strumień do na przykład do systemu kanalizacyjnego.

Minusem tego rozwiązania jest brak izolacji systemu obiegu wody. Zbiornik pozostaje otwarty i niezabezpieczony przed zanieczyszczeniami. Dla większego zabezpieczenia gromadzonej deszczówki zbiornik powinien pozostać szczelnie zamknięty. W takim systemie za zbieranie deszczówki z rynny odpowiada kolektor rynnowy.

Tego typu kolektor jest montowany bezpośrednio w rurę spustową, bez konieczności jej przecinania. Do instalacji zbieracza wystarczy nawiercenie rury za pomocą dopasowanej średnicą otwornicy. Sam zbieracz w standardzie powinien posiadać sitko do odseparowania zanieczyszczeń mechanicznych.

Warto dodać, iż na etapie projektowania systemu rynnowego domu istnieje możliwość zaopatrzenia się w kolektory fabrycznie wbudowane w rurę spustową. Zaletą samoobsługowych łapaczy wody deszczowej jest bez wątpienia zapobieganie przepełnianiu zbiornika oraz ochrona przed zanieczyszczeniami mechanicznymi.

Jeśli jesteśmy szczęśliwymi właścicielami ogródków działkowych, nie powinniśmy się dwa razy zastanawiać nad zbieraniem wody opadowej. Jednak nawet mieszkając w bloku możemy pozyskiwać zauważalne ilości deszczówki, stawiając zbiorniki na balkonie. Śmiało korzystajmy więc z zasobów, które natura oferuje nam w prezencie.

Karolina Lewandowska

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa

Rolniczego w Poznaniu